

Citaten Th. Van der Groe – uit zijn boek : Toetssteen van ware en valse genade

Van de vergeving der zonden

Wij gaan dan nu over tot de tweede grote weldaad, welke de uitverkoren Kerk van haar Heere Jezus Christus geniet, *zijnde de vergeving der zonden*. De leer hiervan zal straks, als wij van de genadige rechtvaardigmaking des geloofs zullen handelen, nader geopend worden. Hier komt dezelve ook voor, als een voornaam grondartikel, en als een zeer heerlijke weldaad van Gods grondeloze genade voor de ware uitverkoren Kerk, welke zonder deze weldaad niet zou kunnen bestaan. Want zo uitermate walgelijk, onheilig en doemwaardig, en beladen met de schuld der zonde, zou immers de ware Kerk van de Zoon van God en Zijn heilig Lichaam geenszins kunnen zijn, noch als een sierlijke kroon in de hand des Heeren, een Koninklijke hoed in de hand haars Gods, Jes. 62:3, indien Hij haar door Zijn bloed niet zou rechtvaardigen, en haar tevens ook heiligen door Zijn Geest. Voorzeker, zo lang als de schuld der zonde nog blijft heersen over des menschen ziel, blijft hij ook nog geheel staan in de scheiding van God, en blijft een gevangen slaaf van de satan en van de eeuwige dood. Maar zie, wanneer de uitverkorenen nu krachtadig van God getrokken worden, en geroepen tot de heilige algemene Christelijke Kerk, en tot de gemeenschap der heiligen, van welke nu gehandeld is, dan gaan zij eerst door de rode zee van Christus kruisbloed in de genadige rechtvaardigmaking, en vervolgens door de Jordaanstroom van het bad der wedergeboorte en de vernieuwing van de Heilige Geest in de waarachtige heiligmaking, en zo worden zij dan nu Christus ondertrouwde Bruid, de vrouw des Lams, en leden van Zijn ware Kerk En Hij wordt hun dan ook Wijsheid van God, en Rechtvaardigheid, en Heiligmaking en Verlossing, 1 Kor. 1:30. Ja, Hij wordt *de Heere hun Gerechtigheid*, Jer. 23:6. Deze uitmuntende weldaad van de vergeving der zonden heeft dan twee delen, vraag 56, welke beide een waar gelovige niet slechts als waarachtig houdt en gelooft, in het algemeen, uit de leer van het Evangelie, maar die hij ook met een bijzonder vertrouwen omhelst, en zichzelf oprecht gelovig toeëigent tot troost en zaligheid van zijn ziel, op grond van de gewisse algemene Evangeliebeloften, welke de Heilige Geest krachtadig komt verzegelen binnen in zijn gemoed.

1. *Eerst gelooft en vertrouwt hij geheel, dat God, om het genoegdoen Christi wille, al zijn zonden, ook zijn zondige aard, waarmee hij al zijn leven lang te strijden heeft, nimmermeer wil gedenken.* Met beide is de arme gelovige in zichzelf geheel smartelijk verlegen en belast met de zondesschuld en met de zondesmet. Deze drukken zijn vermoeide en ellendige ziel neer tot in de onderste kuil der hel. Want aan beide hangt de zware vloek en de oneindige toorn van de almachtige God, waar hij onder ligt, en waardoor hij voor eeuwig een slaaf des duivels en des doods is. O! wie ooit van de hand des Heeren recht gebonden werd met de banden van een ware Goddelijke overtuiging, zodat hij de zware last van zonde en toorn maar eenmaal heeft voelen liggen op zijn eigen consciëntie, die zal best in staat zijn, om te kunnen

oordelen van een onuitsprekelijke, zalige en heerlijke weldaad van Gods grondeloze genade in de Heere Jezus. Namelijk de vergeving der zonden is, dat de heilige God, de rijke Vader der barmhartigheid, Zijn uitverkoren gelovigen, beide hun zonden en hun zondige aard, om de verdiensten Zijns Zoons, alzo vergeeft, dat Hij die geheel uitwist, achter Zijn rug werpt, en dezelve in der eeuwigheid nu niet meer gedenken wil. Als dat wonder, Goddelijke evangeliewoord van Jehovah nu in de gewonde en verslagen ziel liefelijk klinkt: *Ik ben 't, o arm gelovig zondaar! Die uw overtredingen uitdelg, om mijnentwil, en Ik gedenk uwer zonden niet*, Jes. 43:25. *Ik schelde u, uit Mijn loutere barmhartigheid, die tienduizend talenten voor eeuwig geheel kwijt. Want Mijn eniggeboren Zoon, hangende voor u aan het vervloekte kruishout, heeft die voor Mij voldaan. Ik zal nu nooit meer op u schelden of toornen, noch over uw zonden meer manen of aanspreken, want zie, Ik doe uw overtredingen van u weg, zo ver het Oosten is van het Westen*, Ps. 103 :13. *Wees daarvan verzekerd en geloof dat vast, op Mijn onveranderlijk Woord en belofte. Want Ik de Heere ben geen Man, dat Ik voor u liegen of u bedriegen zou. Neen, Ik heb eens gezworen bij Mijn Heiligheid, zo Ik aan David lieg! En die eed doe Ik ook aan u allen, die Mij geloofd op Mijn woord, in de Naam van Mijn eniggeboren Zoon. Want dat zaad Davids zal in der eeuwigheid zijn, en Zijn troon zal voor Mij zijn gelijk de zon*, Ps. 90:36, 37. Wat het nu te zeggen is, wanneer een arm, verslagen zondaar, door middel van een zieldoorgrievende overtuiging van zonde, vloek en onmacht, geheel wordt afgedreven van alle gronden van eigengerechtigheid, en van deze gewisse belofte van Gods onuitsprekelijke genade en barmhartigheid, door de Heere Jezus Christus, geestelijk komt te ontvangen binnen in zijn gewonde ziel, en ook met tranen aanvangt uit te roepen: *Ik geloof Heere, kom mijn ongelovigheid te hulp*, Mark. 9:24; dat zal geen waangelovige in de wereld immer recht verstaan, hoe hoog hij dan van blijdschap ook mocht opspringen.

2. *Ten andere houdt een waar gelovige het, door de kracht van de Heilige Geestes, ook voor ontwijfelbaar zeker, zo dikwijls als hij de belofte van het Evangelie met een levendig geloof aanneemt, dat diezelfde barmhartige Vader hem, uit genade, de gerechtigheid van Christus schenkt, opdat hij nimmermeer in het gerichte Gods kome.* Wat een zachte en genezende balsem is dat niet voor al zijn smartelijke wonden? Hij is geheel naakt uitgeschud en ontbloot, door de overtuiging van de Wet, van alle ware gerechtigheids- en heiligheidsklederen. En hij heeft niets waarmee hij zijn naakte, walgelijke onreinheid en verdoemelijkheid, voor het heilig aangezicht van God zou kunnen bedekken. Ach neen! de eerste mens in het Paradijs kon aan zijn ziel niet naakter zijn, wanneer God hem toeriep aan de wind des daags: *Adam, waar zijt gij?* Gen. 3:9, dan een arm, verlegen zondaar nog heden is, wanneer zijn ogen maar eens recht geopend zijn door de Heilige Geest, dat hij nu gewaar wordt, dat hij naakt is, en dat hij alleen met de zonde en met de vloek, als met een kleed bekleed is, Ps. 109:18. Maar zie, wat een allerwonderlijkst wonder van Goddelijke genade, tot verbreiding van welker lof de eindeloze eeuwigheid 'nog veel te kort zal schieten'. Die grote en heerlijke God, Jehovah is Zijn naam, die de naakte Adam een rok heeft aangetogen van beestenvellen, komt hier ook in de beloften van het Evangelie, en door de inwendige werking van Zijn Geest, en spreekt binnen in het hart van de ware gelovige: *Doe deze vuile klederen van hem weg. Ziet, Ik heb uw ongerechtigheid van u weggenomen, en Ik zal u wisselklederen aandoen*, Zach. 3:4. Hierop legt Hij dan ook, met Zijne eigen Goddelijke hand, de heerlijkste, heiligste en volmaaktste gerechtigheid van Zijn Zoon, ja Zijn Zoon Zelf, als een bedekkend kleed, op de naakte ziel van de arme zondaar, en zegt tot hem: *Ik bekleed u ook met gestikt werk, en Ik schoeide u met dassenvellen, en omgordde u met fijn linnen, en bedekte u met zijde. Ook versierde Ik u met sieraad en deed armingen aan uw handen, en een keten aan uw hals*, Ezech. 16:10, 11. Nu roept die gelukzalige ziel uit, aan wie zulks wedervaart: "o, ik geloof, ik omhels mijn Heere Jezus, met Zijn dierbare

gerechtigheid, en de eeuwige, grondeloze liefde en genade van mijn barmhartige hemelse Vader. Hier wil ik nu al mijn vertrouwen op stellen, en verzaken andere valse gronden van zaligheid. Hier wil ik mij in verheugen, en uit die fontein al mijn troost scheppen. Ik wil geen lied zingen dan: Hij heeft mij bekleed met de klederen des heils, de mantel der gerechtigheid van mijn Heere Jezus, heeft Hij mij omgedaan, Jes. 61:20. In deze gestikte klederen zal ik tot de Koning geleid worden, Ps. 45:15. Wat een grote genade is mij, de onwaardigste der zondaren nu geschied! Want mij is gegeven, dat ik bekleed worde met rein en blinkend fijn lijnwaad. Dit fijn lijnwaad zijn de rechtvaardigmakingen der heiligen", Openb. 19:8. *"O, eeuwige Koning, vol grondeloze liefde en genade! laten mijn ogen nu toch in eeuwigheid van U niet wederom terug zien. Doe Gij mij steeds wandelen in die witte klederen, in deze heilige sieradiën. Versterk mijn geloof door Uw Geest, en laat dat kleine mosterdzaadje, dat Uw eigen hand in mijn ziel gelegd heeft, toch dagelijks door de hemelse invloeden en benauwingen van Uw Goddelijke genade, onder Uw heilige besturingen en instellingen, in mij toenemen en opwassen, tot dat ik eens genoemd zal worden, een eikenboom der gerechtigheid, een planting des Heeren, opdat Hij verheerlijkt worde"*, Jes. 61:3. Deze zijn dan beide delen van die grote en heerlijke weldaad, welke de ware kinderen van God, de rechtgelovige leden van de Christenkerk, in, de volzalige gemeenschap van hun Zaligmaker en van al Zijn heiligen, voor eeuwig genieten, een ieder naar de mate zijns geloofs. Want buiten die hemelse gemeenschap werd nooit iets van deze onuitsprekelijke genadeweldaad van iemand genoten. Het is hier, gelijk de profeet zegt: *en geen inwoner zal zeggen, ik ben ziek, want het volk dat daar woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben*, Jes. 33:24. Al wie dan niet waarlijk woont in het geestelijke Sion, de stad onzer bijeenkomst en in Jeruzalem, de geruste woonplaats, vs. 20, die heeft ook geen deel aan die zalige verzoening met God, welke alleen een heilig goed van Zijn huis is, Ps. 65:5; ja een kostelijk juweel van Christus' beminde Bruid, de schoonste onder de vrouwen, Hoogl. 5:2, en een onwaardeerbaar voorrecht voor de ware Christenkerk. Bileam zelfs zal er zo in de geest van profeteren, waar hij van de Heere zegt: *Hij schouwt niet aan de ongerechtigheid in Jakob; ook ziet Hij niet aan de boosheid in Israël; de Heere zijn God is met hem, en het geklank des Konings is bij hem*, Num. 23:21. Dit ziet alleen op Jakob en Israël, het heilige volk van God, in onderscheiding van het andere volk der wereld, hetwelk buiten Zijn genade gesloten was. Zo is het nu onder het Evangelie ook met het waar gelovig en wedergeboren Israël, het zaad Jakobs naar de geest, waar deze grote weldaad aan behoort, in onderscheiding van alle onheiligen, ongelovigen en hypocrieten, die zich uiterlijk bij de ware Kerk komen voegen, en toch geen oprechte leden van dezelve zijn. Het waangelooft dat helaas in het hart van miljoenen naamchristenen een recht duidelijke verblindings is, maakt hen onbeschroomd genoeg, om dit heilige brood der kinderen Gods ook tot zich te nemen, hoewel het hun niet toekomt, en zij het ook niet oprecht begeren, met een ware verzaking van alles. De geveinsde tijdgelovige inzonderheid is daar zeer op gezet, om zijn hals met dit dierbare juweel van Christus Bruid ook kunstig te versieren, maar, het past hem waarlijk niet beter, *dan een gouden bagge in een varkenssnuif*, Spr. 11:22. Het is alles maar een heilloos goochelspel van de satan, wat deze ongelukkige mensen zichzelf inbeelden mogen van de vergeving van hun zonden. Hoe zou de heilige en rechtvaardige God de geveinsden toch hun zonden vergeven, welke zij noch nimmer recht gekend, noch hartelijk betreurd hebben, en waar zij ook niet ernstig van begeren te scheiden? Zou Hij Zijn allerheiligste genade dan zo voor de honden en zwijnen werpen, om die met hun walgelijk uitbraaksel te besmetten, en met hun onreine voeten te vertreden? O neen! Hij giet de dierbare olie van Zijn Goddelijke barmhartigheid niet, dan alleen in de benauwde, gewonde en verslagen harten. De offeranden Gods zijn een gebroken geest, een gebroken en verslagen hart zal Hij niet verachten, Ps. 51:19. Waar Hij zulks niet vindt, daar zal Hij ook de vergeving der zonden aan niemand schenken. Zijn Geest wil de mens

eerst vernederen, eer Hij hem wil verhogen, eerst bedroeven, eer Hij hem zal vertroosten, eerst doorwonden, eer Hij komt genezen. *Ook is bij Hem vergeving, opdat Hij gevreesd worde*, Ps. 130.:4. Als de Heere God onze zonden niet meer wil gedenken, om ze ons toe te rekenen, dan wil Hij dat wij die ook niet meer gedenken, om ze te bedrijven, maar dat wij, gereinigd zijnde van de zonden, door Zijn genade nu ook onszelf reinigen zullen, gelijk wij rein zijn, 1 Joh. 3:3. Maar een huichelaar houdt niet van dit laatste, daarom zal God hem ook het eerste nooit schenken. Helaas! wat zijn zij dan niet dodelijk ongelukkig, die wandelen met een gepleisterde vrede in hun consciëntie, terwijl hun harten nog geheel gevangen gehouden worden in de betoverende helse strikken van der zonden begeerlijkheid, welke zij steeds heimelijk bij zich laten overnachten! O, al ware het dan ook slechts een enkele zondige lust, waar zij nog aan toegeven, hoe schrikkelijk zal hun niet die rampzalige handel met de zonde in het einde gewis eens opbreken, als de heilige God hen zal komen bekend maken, dat Hij hun snode geveinsdheid, welke zij in de donkerheid hadden gedacht te verbergen, wel genoeg gezien en geweten heeft? En dat zij in hun gedachte: *de Heere ziet het niet, en de God Jakobs merkt het niet*, Ps. 94:7, grotelijks bedrogen zijn geweest. Want gelijk een wond of ziekte licht dodelijk kan zijn, zowel als vele wonden of ziekten, alzo kan ook een enkele zonde verdoemelijk zijn, zowel als duizend zonden, en zij is ook voorzeker verdoemelijk, wanneer iemand in dezelve blijft leven, zonder een waarachtige bekering. Er is geen zonde zo groot, welke de boetvaardige, die ernstig begeren om daarvan te scheiden, door de genade Gods, niet zouden vergeven worden, en daar is ook geen zonde zo klein en gering, welke de onboetvaardigen niet gewis voor eeuwig zou verdoemen, door Gods rechtvaardigheid. Laat dit vrij van ieder geloofd worden, dat een weinig zuurdesem genoeg is om het gehele deeg zuur te maken. En dat daarom der zodanigen roem op Christus en de vergeving der zonden zeker niet goed is, hoe goed die ook mag schijnen, 1 Kor. 5:6. Want waar de zonden door Christus' bloed waarlijk worden vergeven, daar worden zij dan ook, door Zijn Geest, waarlijk in ons gedood, niet wel aanstonds volkomen, maar alzo dat het ook waarachtig is van ons, hetgeen de Apostel zegt, tot aller gelovigen geestelijke troost, en tot ondersteuning van hun geloof: *de zonde zal over u niet heersen; want gij zijt niet onder de wet*, (waar de zonde geheel heerst over de wettische zondaar, die nog niet gestorven is aan de wet, welke de kracht der zonde is, 1 Kor. 15:56), *maar onder de genade*, waardoor de zonde in ons gedood en ten onder gebracht wordt, Rom. 6:15. En zie, deze is de ware heiligheid, die Gods huis sierlijk is tot lange dagen, Ps. 93:5. Al wie deze Goddelijke heiligheid dan niet bezit in de grond van zijn gemoed, die heeft zeker ook geen deel aan de Goddelijke vergeving der zonden. En nochtans is dit het droevig geval van de tijdgelovigen en van alle nabij-geboren christenen, die het gehele werk van hun bekering maar los opgericht, en met loze kalk gepleisterd hebben. Waarvan de alwetende God weet, hoe een grote schare daar nu, in onze lauwe christenkerk wel gevonden wordt.

HC Zondag 22

Vr.57. Wat troost geeft u de opstanding des vleses?

Antw. Dat niet alleen mijn ziel na dit leven van stonden aan tot Christus, haar Hoofd, zal opgenomen worden, maar dat ook dit mijn vlees, door de kracht van Christus opgewekt zijnde, wederom met mijn ziel verenigd en aan het heerlijk lichaam van Christus gelijkvormig zal worden.

Vr.58. Wat troost scheidt gij uit het artikel van het eeuwige leven?

Antw. Dat, nademaal ik nu het beginsel der eeuwige vreugde in mijn hart gevoel, ik na dit leven volkomen zaligheid bezitten zal, die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft, en in geens mensen hart opgeklommen is, en dat, om God daarin eeuwiglijk te prijzen.

Van de opstanding

Nu volgt de derde zeer heerlijke weldaad, welke de gelovige kerk in de toekomstige tijd, ook eens van de hand van haar Goddelijke Bruidegom, de Heere Jezus Christus ontvangen zal, te weten: *de opstanding des vleses*. Met de twee eerste juwelen wordt zij nu reeds van Hem versierd in dit aardse leven. Daar pronkt het ware christendom nu al mee. Maar die twee andere onwaarderebare kleinodiën, welke hier een slot van de korte hoofdsom des geloofs, eindelijk bijgesteld worden, zal de gemeente des Heeren eerst ontvangen in het toekomstige leven der zalige onsterfelijkheid, wanneer zij in volkomenheid zal toebereid worden, als een bruid, die voor haar Man versierd is, Openb. 21:2. De twee eerste zijn haar sierlijke bruidsklederen, maar die twee laatste zijn haar heerlijke en volmaakte trouwklederen, en met deze zal zij in de hemel, het paleis des groten Konings ingaan. O, wat zal een stomme, onbesneden pen daar dan toch bijzonder van kunnen terneer stellen? Indien ook een van de Serafijnen, die boven Hem staan, hier mocht toevliegen met een gloeiende altaarkool in zijn hand, om onze stamelende lippen en zwakke pen aan te roeren, wij zouden dan voor de aandacht van onze heilbegerige lezer nog iets meer op het papier kunnen zetten. Maar nu zal dezelve zich met een flauwe schets der zaken tevreden moeten houden. Er zijn in het artikel van *de opstanding des vleses* weer twee dingen aan te merken (Vraag 57), als voorwerpen des geloofs, naar de twee delen, waar de gelovige uit bestaat, ziel en lichaam.

1. *Van zijn ziel heeft hij, door de genade, dit vaste vertrouwen, dat die, na dit leven, van stonde aan tot Christus haar Hoofd zal opgenomen worden.* In de dood scheiden ziel en lichaam van elkaar, en zonder een voorafgaande verheerlijking van de ziel, die een onsterfelijk wezen is, zou er geen opstanding des vleses, in Gods beraamde weg, kunnen wezen. En daarom ligt de waarheid van de zielsgelukzaligheid, aanstonds met de dood, dan ook zeker inbegrepen en opgesloten in die van des lichaams wederopstanding, ten jongste dage. Maar het is hier zo zeer de plaats niet, om daarvan te handelen, omdat zulks meer behoort tot het volgende artikel *van het eeuwige leven*. Alleen dient er kort van gezegd te worden, dat het oprecht Christengeloof hier twee dingen in de kracht van de Heilige Geest, voor zich omhelst, met een goed toe-eigenend vertrouwen.

1. *Eerst houdt het de gelovige daarvoor, dat de zalige verheerlijking van zijn ziel hiernamaals daarin zal bestaan, dat dezelve tot Christus haar Hoofd zal opgenomen worden, om eeuwig onmiddellijk met Hem verenigd te zijn.* Hiervan is te voren reeds gehandeld in het artikel van Christus' Hemelvaart, waar wij openlegden, hoe Zijn vlees in de hemel, een zeker pand is voor de ware gelovigen, dat Hij, als Hoofd, hen, Zijn lidmaten, ook tot Zich zal nemen. Die gelukzalige opneming zal aldus met een aanmerkelijk onderscheid geschieden, dat de ziel van de gelovigen, gelijk zij het edelste deel van zijn mensheid, en daarom ook laatst van God, in den beginne, geschapen is, echter het eerst zal verheerlijkt worden in de volmaakte gemeenschap van haar verheerlijkt Hoofd, vóór het lichaam, welks verheerlijking daarna ten jongsten dage dan ook zeker zal volgen. **In de wedergeboorte hier op aarde wordt de ziel van de gelovige altijd vernieuwd, en aan dezelve geschieden eerst al de genadewerkingen van de Heilige Geest, en dan volgt ook onmiddellijk de geestelijke verandering van het lichaam, door diezelfde werkingen der Goddelijke genade, volgens het woord van de Zaligmaker: *maakt de boom goed***

en zijn vrucht goed, Matth. 12:33. Zo zal het ook gaan in het toekomstige leven. De zielen van Gods kinderen zullen haar zalige verheerlijking aanstonds in één ogenblik ontvangen, maar die van het lichaam zal een veel langer tijd vereisen, omdat het eerst geheel tot stof verteerd moet worden, en dan verder in die ontbinding alzo zal blijven, tot haar heerlijke verrijzenis ten jongste dage. De bedrukte gelovige, dit aandachtig in de geest overwegende, roept dan vrolijk uit: *O! wat zal dit voor mij niet een gehele wonderlijke en onuitsprekelijk heerlijke en zalige! verandering zijn, als mijn ellendige ziel, in dat uurtje van de dood, eens geheel vrij en losgemaakt zal worden van de banden van dit zondige, aardse lichaam. Die scheiding mag mij voor een ommezien tijds zeer benauwd en smartelijk vallen, maar wat zal het gevolg al evenwel niet geheel zeer uitnemend heerlijk zijn, als eens mijn ziel, die nu dagelijks in het ellendige en zondige lichaam des doods wegdruipt van treurigheid, geheel zal overvloeien van eeuwige volzalige vreugde, buiten het lichaam, in de allernauwste gemeenschap van mijn dierbare Zaligmaker? Wat zal hij dan in een ruime lucht vliegen! En hoe hoog zal zij haar vlucht niet wel nemen, zodra zij eens uitgelaten worden uit die aardse kerker, waarin zij zo lang gezocht heeft, bezwaard zijnde, nademaal zij niet wilde ontkleed, maar overkleed worden, opdat het sterfelijke van het leven verslonden worde?* 2 Kor. 5:4.

2. Daarnaast houdt de gelovige niet minder voor zeker, dat die zalige verheerlijking van zijn ziel, door de genade van zijn getrouwe Zaligmaker, *van stonde aan alzo geschieden zal*, zodra die maar eenmaal zal scheiden uit het lichaam. Want hem ontmoeten hier, behalve een grote wolk van heilige getuigen, die alzo in de Schrift van hun toekomstige staat na dit leven geloofd en gesproken hebben, ook de allerklaarste en zekerste beloften van de Heere Zelf, welke hem geen de minste twijfeling dienaangaande kunnen overlaten: als Ps. 73:24; Jes. 57:1, 2; 2 Kor. 5:1, en doorgaans, waar dan deze zaak slechts gemeld wordt. "Zie, zegt de gelovige, zo beloofde immers mijn Zaligmaker de boetvaardige moordenaar, die aan Zijn zijde met Hem stierf, dat hij ook heden met Hem in het Paradijs zou zijn, Luk. 23:43. En datzelfde heeft Zijn Geest ook, zonder onderscheid, beloofd aan al Zijn ware gelovigen, zeggende: *Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan*, Openb. 14:13. Dit zal dan gewis ook alzo zijn. De duivel mag die heilige waarheid op alle wijzen schoon ook trachten te verdonkeren, om de arme zielen te beroven van een groot gedeelte van haar dierbare troost, maar ik wil mij in spijt van hem, geheel vasthouden aan mijns Heeren woord en belofte. Tot aan het laatste uur van mijn aards leven zal mijn droevig lijden duren, en zo lang ik nog inwonnen zal in het lichaam, zal ik uitwonen van de Heere, 2 Kor. 5:6. Dit weet ik, en daar wil ik mij, met mijns Heeren almachtige genade, ook geduldig in vertroosten. Ik wens mijn tijd uit te dienen, naar Zijn eeuwige raad. O, ja! ik wil zelfs geen minuut eerder vrij zijn, dan Zijn genadige en getrouwe hand mij zal believen te verlossen en vrij te maken. Zolang wil ik hier wachten, en zuchten en treuren, en strijden en lijden, en geloven en hopen, en verlangen en reikhalzen, al zou mijn lot dan ook nog zo droevig zijn. Maar wanneer mijn lang verwachte, zalig ontbindingsuur eindelijk eens gekomen zal zijn, dat mijn Heere Jezus mij tot Zich in de eeuwige heerlijkheid zal komen roepen, en als Hij tot mij zal zeggen: *ga nu heen in vrede: Ik zal u verzamelen tot uw vaders, en gij zult met vrede in uw graf verzameld worden, en uw ogen zullen het kwaad niet zien, dat Ik over deze plaats brengen zal*, 2 Kon. 22:20, dan wil ik ook door Zijn genade, aanstonds in één ogenblik, al mijn zonden en al mijn kruis voor eeuwig geheel afleggen, en dan onmiddellijk overgaan met mijn bezwijkende ziel in dat eeuwige, volzalige vreugdeleven des hemels, in dat vrije ongestoorde leven der Godsgenieting. O, ik verwacht dan ook, in een punt des tijds, geheel wonderlijk aan mijn gemoed veranderd en als herschapen te worden, naar Gods beeld, in volmaakte heerlijkheid. Ik wil ook mede sterven, gelijk mijn Zaligmaker gestorven is, en ook met mijn laatste snikken en zuchtingen, als ik nu geen ander geluid meer

kan geven, zeggen: *Vader in Uw handen beveel ik mijn geest*, Luk. 23:46. En hiermede hoop ik dan ook eens mijn verdriet op deze aarde te besluiten, en met mijn arm, vernederd lichaam af te leggen. Zalig uur, als gij eens verschenen zult zijn! Dan zal ik de wereld verlaten, om van de hemel bezit te gaan nemen, eeuwiglijk en altoos. Maar één ogenblik na mijn verscheiden, en dan zal mijn ziel in de eeuwige heerlijkheid wezen, bij mijn God en Zaligmaker en bij Zijn heiligen. Ach! dat Hij mij toch versterke in dit mijn heilig geloof, en dat Hij zulks ook alzo doe aan al Zijn kinderen!"

2. Belangende nu het sterfelijk deel, zo vertrouwt de christengelovige hier ook geheel, door de Goddelijke genade, dat ook dit zijn vlees, door de kracht van Christus opgewekt zijnde, wederom met zijn ziel verenigd, en het heerlijk lichaam van Christus gelijkvormig zal worden. Drie zeer heerlijke weldaden van zaligheid grijpt de arme gelovige hier dan aan met de hand zijns geloofs, welke hij nimmermeer begeert los te laten.

1. Dat zijn vlees, eenmaal gestorven en tot stof verteerd zijnde, ten jongste heerlijke dage, door de kracht van Christus eens wederom opgewekt zal worden. "Zie, zegt de gelovige, in dat levendige vertrouwen van de Heilige Geest hoop ik eens van hier te scheiden, en mijn zwak en zondig lichaam gewillig over te geven aan de verbreking des doods, aan de bedekking van het stof en aan de verbrijzeling van het gewormte, dat het in die vernederde staat niet blijven zal, maar dat mijn getrouwe, alvermogende Verlosser eens gewis zal komen, op het einde der dagen, *en dat Hij de laatste over het stof zal opstaan*, Job 19:25. En dan zal Hij met diezelfde Goddelijke hand waarmee Hij de wereld uit niets geschapen heeft, mijn dood lichaam, nevens die van al zijn gestorven gelovigen, ook eens weer uit het stof der aarde opwekken en levendig maken. Dit zal hij gewis alzo doen, en ik mag daar in het minst niet aan twijfelen, want zie, *mijn Heere en Zaligmaker heeft mij zelf gezegd, dat de ure komt, in welke allen, die in de graven zijn, Zijn stem zullen horen, en zij zullen uitgaan, die het goede gedaan hebben, tot de opstanding des levens, en die het kwade gedaan hebben, tot de opstanding der verdoemenis*, Joh. 5:28, 29. Ja, dat het de uitdrukkelijke wil Zijns Vaders is, dat alles wat Hij Hem gegeven heeft, Hij daaruit niets verlieze, maar hetzelfde opwekke ten uiterste dage, Joh. 6:32. Mijn gezegende Verlosser zal dit grote werk dan ook Zelf komen verrichten, in eigen Persoon, en aan mij en al Zijn gelovigen, en Hij zal dat doen door Zijn Geest, die Zijn kracht is, door welke Geest ik zulks dan ook vertrouwde, wetende dat Hij, die de Heere Jezus opgewekt heeft, ons ook door Jezus zal opwekken, 2 Kor. 4:14.

2. *Verder vertrouwt een gelovig Christen, dat dit zijn opgewekt vlees dan ook weer met zijn ziel verenigd zal worden.* Die wonderknoop, welke de dood verbroken had, zal in de heerlijke opstanding dan voor eeuwig weer hersteld worden, door dezelfde almachtige hand van Christus Die het gestorven vlees uit het stof zal komen opwekken. Gelijk goede vrienden en metgezellen wel voor een tijd vaneen scheiden, en daarna toch weer bij elkaar komen en bij elkaar blijven, alzo scheiden ziel en lichaam met de dood ook wel vaneen, en de ziel gaat in haar eenzame staat dan tot God, en het zielloos lichaam wordt ter ruste neergelegd in het graf, waar het eens een zalige opstanding verwacht, op het woord van Christus. Maar als die verwachte opstanding gekomen zal zijn, dan zullen die twee ook eens weer samen komen, en eindeloos met elkaar verbonden en verenigd blijven, zonder ooit weer vaneen te scheiden. O, wat zal deze niet een heilige en zalige vereniging zijn! Een volmaakte ziel, die de vreugde des hemels reeds zo lang genoten heeft, zal dan komen in een geheel zuiver en onverderfelijk lichaam, waarin geen zondige beweging meer plaats

zal hebben, maar welks leden nu al tezamen herschappen zullen zijn door de Heilige Geest tot wapenen der gerechtigheid.

3. *Want dit is het derde stuk van des Christens vast geloof, dat zijn vlees, also opgewekt en met zijn ziel weer verenigd zijnde, dan het heerlijke lichaam van Christus gelijkvormig zal worden.* Deze waarheid openbaart ons de Apostel, waar hij zegt: *namelijk de Heere Jezus Christus, Die ons vernederd lichaam veranderen zal, opdat hetzelfde gelijkvormig worde aan Zijn heerlijk lichaam*, Fil. 3:21. En hij bevestigt dit nader in 1 Kor. 15:42-44. Zo leert ook de Apostel Johannes, dat, *als Christus geopenbaard zal zijn, wij Hem zullen gelijk wezen, want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is*, 1 Joh. 3:2. Op deze en andere gewisse beloften van het Heilig Evangelie steunende, oefent een gelovige dan dit vaste vertrouwen, dat zijn arm, verbrijzeld lichaam, op het einde der wereld, in eeuwige schoonheid en volmaakte heerlijkheid, door Christus weer opgewekt, en Zijn heerlijk lichaam gelijkvormig zal worden. Hieraan kan hij geenszins twifelen, naardien toch Christus opstanding zelf hem alreeds een zeker pand is van zijn zalige opstanding, gelijk tevoren in de verhandeling van dat Artikel van ons geopend is. Met wat een dierbare vreugde zal een gelovig Christen deze waarheid dan niet omhelzen in de grond van zijn gemoed? Hoe zeer gaat het hem aan, zo dikwijls hij in een levendig gezicht des geloofs wordt ingeleid van zijn aanstaande verheerlijking in de dag van zijns Zaligmakers luisterrijke verschijning? Wie toch is er, die zijn eigen vlees niet lief heeft? En die niet hartelijk wenst, als het in enig deel vervallen of geschonden is, dat het weer opgericht en hersteld worde? Wat moeite en kosten zullen immers de mensen hiertoe niet wel aanwenden? En hoe zouden de kinderen Gods dan geen groot belang nemen in die onuitsprekelijke heerlijkheid en volmaaktheid, waarmee hun waarde lichamen eens zullen bekleed worden ten uitersten dage, nadat de wormen die doorknaagd zullen hebben?

"O, nu kan ik immers met gerustheid en met blijdschap in de Heere sterven, zegt een waar gelovige, als mijn sterfbed zal gekomen zijn. Mijn heilige Zaligmaker, Die het Hoofd en de Behouder der gemeente is, heeft in Zijn gezegend Lichaam, toen Hij nu gestorven was, wel geen verderving gezien, Ps. 16:10; maar Hij heeft mij, nevens al Zijn gelovigen, die onwaarderbare genade verworven, dat wij de verderving van onze ellendige en zondige lichamen met blijdschap en met gejuich zelfs kunnen aanzien. O, ja! ik vrees niet voor het stof, noch voor het gewormte, noch voor de hel, noch voor de duisternis, noch voor enig ander ding. Laat ik stervende, ook in de diepste vernedering komen met mijn broos en sterfelijk vlees, laat er vrij mijn ziel uit scheiden, als uit een benauwde gevangenis, en laat er ook de levensadem uitgaan, en laat het dan van mijn vrienden of van mijn vijanden in het graf gelegd worden tot afschuwelijk wormenaas, en laat ik ook duizend jaren en langer in de stilte onder de doden wonen, aan die plaats, *waar de bozen ophouden van beroering, en de vermoeiden van kracht rusten*, Job 3:17, en laat ik dan ook geheel vergeten zijn bij hen, die na mij leven zullen, dat alles kan ik mij getroosten, met de enige liefde en de zoete, onverderfelijke gemeenschap van mijn dierbare Zaligmaker, in Wiens schoot en armen ik eens hoop te ontslapen. Ik begeer geen prachtige begrafenis of enig ereteken na mijn dood. Of ik dan bij de rijken zal liggen of de armen, dat kan mij niet schelen. Ik verwacht in geloof een andere eer uit de hand van mijn getrouwe en machtige Verlosser, ten jongste dage, *wanneer Hij Zelf met een geroep, met de stemme des Archangels en met de bazuin Gods zal nederdalen van de hemel*, 1 Thess. 4:16. Dan, wanneer mijn wortel zich weer zal uitbreiden aan het water, en de dauw des hemels vernachten zal op mijn tak, Job 29:19; als het dan zal heten: *uwe doden, o Juda, zullen leven! Ook mijn dood lichaam, zij zullen opstaan. Waakt op en juicht, gij, die in het stof woont, want uw dauw zal zijn als de dauw der moeskruiden, en het land zal de overledenen uitwerpen*, Job 26:19. Tot zo lang zal mijn vlees rusten in hoop, en dan zal het zeer

heerlijk weer worden opgewekt, en ook uitgaan, met mijn zalige ziel verenigd, nevens al de uitverkoren kinderen Gods, mijn Heere Jezus tegemoet in de lucht, *en alzo zullen wij dan altijd met de Heere wezen*, 1 Thess. 4:7. Gewis, dit zal eens geschieden, *want dit is de erve van de knechten des Heeren, en hun gerechtigheid is uit Mij, spreekt de Heere*, Jes. 54:17. Die erve kan hun niet ontgaan, Jehovah Zelf staat daar voor als Borg met meer dan duizend beloften." O, die nu alleen maar geloven mag, en vast geloven in de kracht van de Heilige Geest, die kan dan in zijn treurige uren, ja ook in zijn laatste uurtje, als het klamme doodzweet hem gaat uitbreken nog vrolijk zingen: *Ik zal, o Heere, Uw aangezicht in gerechtigheid aanschouwen; ik zal verzadigd worden met Uw Beeld, als ik zal opwaken*, Ps. 17:15. Wat een wonderlijk gezang! De dood is zelfs niet in staat, met al zijn bange en bittere benauwdheid, om dit gezang te storen, als Christus maar alleen de liefelijke vreugdeolie wil gieten in het benauwde hart.

"In onze oorspronkelijke staat, door de aardse geboorte uit het vlees, staan wij met alle mensen, in de nauwste gemeenschap met de aardse Adam, die tegen God gezondigd heeft in het Paradijs. En dan dragen wij ook Zijn aards beeld, of Zijn zondige en onheilige natuur, welke geheel ligt onder de vloek der Wet, Gal. 3:10, en door welke de gehele wereld verdoemelijk is voor God, Rom. 3:19. Ja, dood door de misdaden en de zonden, Ef. 2:1. Dit is onze oude mens, welke wij in de bekering gaan verzaken en afleggen. **Maar in onze vernieuwde staat door de hemelse wedergeboorte van de Heilige Geest staan wij in de nauwste gemeenschap met de hemelse Christus, die Zelf onze zonden gedragen en verzoend heeft, op het hout, 1 Petrus 2:24. En dan ontvangen wij ook Zijn hemels beeld of heilige en Goddelijke natuur, welke wij nu deelachtig worden, 2 Petrus 1:4, en waardoor wij dan het leven en de zegen, uit genade, van God ontvangen, Hand. 3:25; Ef. 1:3; Joh. 3:36 en 11:25. En dit is dan de nieuwe mens, welke wij ontvangen en aandoen in de zalige bekering.** Van de oorsprong dier beide mensen zal de Zaligmaker ons de rechte beschrijving geven, als Hij zegt: *Hetgeen uit vlees geboren is, dat is vlees en hetgeen uit den Geest geboren is, dat is Geest*, Joh. 3:6. Het vlees is de grondslag van de oude mens, en de Geest van de nieuwe mens. De oude mens is enkel vleselijk, en bedenkt de dingen die op de aarde zijn, en de nieuwe mens is enkel geestelijk, en zoekt de dingen die boven zijn, daar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods, Kol. 3:1, 2. De een draagt een aardse, de ander een hemelse natuur. De een hangt de satan, de ander hangt God onafscheidelijk aan. Met de ene zijn wij voor eeuwig verdoemd, in Adam, met de andere zijn wij eeuwig zalig, in Christus. Laten nu alle Pelagiaansgezinden des mensen rampzalige verdorvenheid in Adam, en de ware bevindelijke overtuiging door Gods Geest, dan vrij ontkennen en bestrijden, zo veel zij willen, en laat ook zelfs ons blinde Gereformeerde volk het dat Pelagiaanse dwaalspoor, helaas! nu mede zo ongelukkig trachten uit te werken, het kan niet helpen, want wij weten, beide uit de Wet en het Evangelie, dat even hierin de gehele grondslag ligt van het ene stuk of deel van de waarachtige bekering, en dat zonder dit ene deel van de bekering, het andere ook op geen enkele manier kan bestaan. **Want waar geen oude mens, in Adam, door een Goddelijke overtuiging waarlijk eerst gestorven is, aldaar zal ook geen nieuwe mens in Christus, door een Goddelijk geloof immermeer aanvangen te leven of op te staan, Gal. 2:19-20, Rom. 6:4-8, Rom. 7:1-4.**"

Gal. 2:19-20

Want ik ben door de wet der wet gestorven, opdat ik Gode leven zou. Ik ben met Christus gekruist; en ik leef, doch niet meer ik, maar Christus leeft in mij; en hetgeen ik nu in het vlees leef, dat leef ik door het geloof des Zoons van God, Die mij liefgehad heeft, en Zichzelven voor mij overgegeven heeft.

Rom. 6:4-8

Wij zijn dan met Hem begraven, door den doop in den dood, opdat, gelijkewijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, also ook wij in nieuwigheid des levens wandelen zouden. Want indien wij met Hem een plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods, zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijner opstanding; Dit wetende, dat onze oude mens met Hem gekruisigd is, opdat het lichaam der zonde te niet gedaan worde, opdat wij niet meer de zonde dienen. Want die gestorven is, die is gerechtvaardigd van de zonde. Indien wij nu met Christus gestorven zijn, zo geloven wij, dat wij ook met Hem zullen leven;

Rom. 7:1-4

Weet gij niet, broeders! (want ik spreek tot degenen, die de wet verstaan) dat de wet heerst over den mens, zo langen tijd als hij leeft? Want een vrouw, die onder den man staat, is aan den levenden man verbonden door de wet; maar indien de man gestorven is, zo is zij vrijgemaakt van de wet des mans. Daarom dan, indien zij eens anderen mans wordt, terwijl de man leeft, zo zal zij een overspeelster genaamd worden; maar indien de man gestorven is, zo is zij vrij van de wet, also dat zij geen overspeelster is, als zij eens anderen mans wordt. Zo dan, mijn broeders, gij zijt ook der wet gedood door het lichaam van Christus, opdat gij zoudt worden eens Anderen, namelijk Desgenen, Die van de doden opgewekt is, opdat wij Gode vruchten dragen zouden.